De Muntel Hennequinstr. 42-44, V. Noremborghstr. 111-129, V. d. Venstraat 35-43

Kadastraal: 's-Hertogenbosch, C-1279, 1280,

1278, 1277, 1275, 1276.

Eigenaar : B. Ruizeveld de Winter; H.J.M. Je-

gen; Ver. van Eigenaars Van Noremborghstraat 115 t/m 119a;

Welia by

Huidige functie: winkels (beg. grond), woningen

Bouwjaar : 1926

Architect : J. van den Berg

Oorspr. functie : winkels (beg.grond), woningen

Verbouwingen:

Archief : Cultuurhistorische Inventarisatie 's-Hertogenbosch, deel 4, De Muntel (1990), p. 31.

Beschrijving

Algemeen:

Dit U-vormige woningcomplex met plat dak in een sobere Amsterdamse School-stijl dateert uit 1926 en is gebouwd in opdracht van de woningbouwvereniging Mgr. Prinsen. Het complex heeft de belangrijkste gevel aan de Van Noremborghstraat. De gevels bevinden zich direct aan de rooilijn van de drie straten. Het grootste deel van het complex telt drie niveaus (begane grond met winkels, eerste en tweede verdieping met woningen), de voorgevel aan de Van Noremborghstraat heeft deels nog een vierde niveau (de derde verdieping eveneens met woningen). Van een eventuele onderkeldering is niets waargenomen.

Voorgevel:

Aan de Van Noremborghstraat telt de bakstenen gevel ter hoogte van de verdiepingen 10 vensterassen, op de begane grond is de situatie meer diffuus vanwege de afwisseling van winkels en toegangen tot de bovenwoningen. Daar is het bakstenen muurwerk beperkt tot smalle muurdammen tussen de gevelopeningen, onder het op een betonnen overstek gelegen balkon van de eerste verdieping. Een opvallend uitstekende betonnen lijst scheidt de deuropeningen met de nog grotendeels oorspronkelijke, sober gedetailleerde deuren, van de bovenlichten met de karakteristieke horizontale driedeling. Deze lijst is ook doorgezet in de winkelpuien, die op een enkele plaats nog de oorspronkelijke drieledige indeling behouden hebben, waarbij de meeste bovenlichten nog de identieke horizontale driedeling hebben als de bovenlichten van de deuren. Daarin is vaak nog oorspronkelijk veelkleurig glas-in-lood opgenomen. Het balkon scheidt de verdiepingen visueel sterk van de begane grond. De balustrade uit baksteen is geheel gesloten.

Het gevelvlak is opgemetseld uit baksteen in een zeer strak kruisverband, herkenbaar aan de stootvoegen die visueel een kruiselings patroon vertonen. De gevelopbouw heeft een symmetrische opzet. Het midden van de gevel is geaccentueerd door een uitmetseling, met zowel aan de onder- als de bovenzijde een (waarschijnlijk betonnen) blok. De twee smalle, hoogopgaande, flankerende vensters markeren vermoedelijk het trappenhuis.

De vensters met bovenlichten hebben in de twee volgende flankerende vensterassen een karakteristieke vierledige vorm, bestaande uit twee smalle glaspanelen aan de uiterste zijden met daartussen twee bredere glaspanelen. Bij de balkons zijn de middelste panelen uitgevoerd als

Gevel hoek Hennequinstraat / Van Noremborghstraat

balkondeuren. In de bovenlichten is vaak het oorspronkelijke veelkleurige glas-in-lood nog aanwezig.

De beide uiterste vensterassen van het hoge geveldeel zijn voorzien van overhoeks geplaatste balkons. Ze hebben een betonnen overstek en een gesloten bakstenen balustrade, bekroond door een betonlijst. Boven de vensters van de derde verdieping bevindt zich eveneens een betonnen lijst, waaronder decoratief metselwerk en waarboven een gesloten bakstenen gevelvlak. Op de beide hoeken zijn de drie ijzeren banden zichtbaar, met een op de hoek aansluitend thans leeg "oog", waarin zich oorspronkelijk een decoratie heeft bevonden.

De betonlijsten van de overhoekse balkons zijn in de lagere, het hoge middendeel flankerende geveldelen doorgezet als lijsten. De vensters zijn opgenomen in iets verdiept liggende gevelvlakken onder een anderhalfsteens rollaag. In de beide uiterste assen zijn vergelijkbare drieledige vensters toegepast.

Linkerzijgevel:

Aan de Hennequinstraat sluit de vormgeving van de eerste vensteras, direct volgend op de hoek,

Detail hoek Hennequinstraat / Van Noremborghstraat

Gevel Van Noremborghstraat

nauw aan op die van de lage geveldelen aan de Van Noremborghstraat. Ter hoogte van de begane grond bevindt zich een winkelpui met oorspronkelijk een overhoekse toegang. Het balkon van de eerste verdieping is over de gehele gevel doorgezet. De tweede verdieping heeft een overhoeks geplaatst balkon. De betonnen lijsten en de verdiepte gevelvlakken met de vierledige vensters zijn ook hier toegepast. Het overige deel van deze gevel heeft een afwijkende opzet, gekenmerkt door een sterk gesloten gevelvlak in strak kruisverband, vergelijkbaar met het hoge deel aan de Van Noremborghstraat. Met de al beschreven meest rechts gelegen vensteras heeft de gevel een a-symmetrische opzet, met in het midden een smal, hoogopgaand venster dat het trappenhuis markeert. De indeling is op de begane grond en de verdiepingen gelijk.

Op de meest rechtse vensteras volgen twee assen met tweeledige vensters, bestaande uit een smal en een breed glaspaneel, beide met bovenlicht. Links van de middenas bevinden zich drie vensterassen, waarvan de middelste uit enkelvoudige ramen met bovenlicht en de beide andere uit de al beschreven drieledige vensters met bovenlicht bestaan. Ook hier zijn de boven-

Hoek Van Noremborghstraat / Van der Venstraat

lichten nog vaak voorzien van het oorspronkelijke veelkleurige glas-in-lood.

Rechterzijgevel:

Aan de Van de Venstraat heeft de gevel een spiegel-identieke opzet aan de Hennequinstraat. Slechts op een begane grond bevindt zich een afwijkende situatie, want op de rechterhoek is een winkel.

Achtergevel:

Deze is grotendeels buiten het zicht. Achter het hoge middendeel aan de Van Noremborghstraat kon worden waargenomen dat de derde verdieping balkons heeft, gescheiden door een stenen muurtje, op een uitgebouwd deel ter hoogte van de tweede verdieping. De balustrade is een gesloten bakstenen vlak.

Interieur:

Het interieur maakte geen deel uit van het onderzoek.

Redengevende omschrijving

Het complex heeft monumentale waarde vanwege de bouwstijl (gevels en puien), de karakteristieke en monumentale bouwmassa, het ensemble, belangwekkende elementen, de afwerking van het exterieur, de sociaal-historische en economische betekenis op lokaal niveau, is representatief voor een fase in de stadsontwikkeling en vanwege de opdrachtgever en architect. Het complex heeft enige waarde vanwege de zeldzame of bijzondere bouwtechniek, met name in de decoratieve toepassing van beton.

Datum verkenning: 21 oktober 2003 Fotografie: K. Emmens

Veldwerk: K. Emmens en M. Bimmel

Tekst rapportage: K. Emmens